

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 785

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 4 octombrie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 205 din 30 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 235 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital	2–6
Decizia nr. 403 din 13 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice	7–9
Decizia nr. 454 din 22 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. (2)—(4) și (7) din Legea concurenței nr. 21/1996	9–11
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
691. — Hotărâre privind scoaterea unui imobil din inventarul centralizat al bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului și din administrarea Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Arad, ca urmare a restituirii acestuia către persoanele îndreptățite	12
692. — Hotărâre privind actualizarea valorii de inventar a unui bun imobil aflat în domeniul public al statului și pentru transmiterea acestuia din administrarea Ministerului Culturii și Identității Naționale în administrarea Academiei Române	13–14
702. — Hotărâre privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.680/2008 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind asigurarea dezvoltării economice durabile	14–15
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
5.063. — Ordin al ministrului educației naționale de stabilire a tarifelor percepute de Centrul Național de Evaluare și Examinare pentru activități derulate în vederea aprobării auxiliarelor didactice utilizate în învățământul preuniversitar	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 205**

din 30 martie 2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 235
din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 235 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, excepție ridicată de Societatea „Bermas” — S.A. din Șcheia, județul Suceava, în Dosarul nr. 4.163/86/2015 al Tribunalului Suceava — Secția a II-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 265D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autorul excepției de neconstituționalitate, domnul avocat Marcel Gaftoneanu, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că, la dosar, partea Societatea „Vivat Construct” — S.R.L. din Șcheia, județul Suceava, a depus note scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul apărătorului ales prezent, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată, în raport cu temeiurile constituționale invocate în susținerea acesteia, respectiv dreptul la muncă și prestarea unei activități economice. În acest sens, precizează că susține pretinsa încălcare, prin prevederile criticate, a dreptului la muncă, deoarece în multe societăți membrii consiliului director sunt și membri ai consiliului de administrație. Faptul că, potrivit legii, metoda votului cumulativ este obligatorie, urmând ca normele de procedură să se stabilească prin norme ale Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare (C.N.V.M.), afectează acest drept, pentru motivele prezentate pe larg în conținutul motivării excepției. Totodată, învederează faptul că toate dispozițiile legale privind alegerea și funcționarea consiliului de administrație, înlocuirea, revocarea, răspunderea administratorilor, precum și gestiunea pe care o fac sunt reglementate de legea societăților. Legea pieței de capital conține, ca lege specială, prevederi derogatorii de la legea generală, dar nu și de la procedura de revocare și funcționare a consiliului de administrație. Însă, prevede că, într-un caz special al unui acționar semnificativ, această metodă a votului cumulativ, care presupune un consiliu de administrație format din cel puțin cinci membri, ce se alege în bloc, este obligatorie. În condițiile în care un act constitutiv s-a adoptat de către o adunare generală a acționarilor într-o societate pe acțiuni, în baza legii societăților, cu un mandat de patru ani (deși este de esența mandatului revocabilitatea), nu se poate admite ca, în timpul acestui mandat, datorită unei intervenții legislative, să se modifice funcționarea unei societăți, fără ca, în prealabil, să se

modifice numărul de membri din consiliul de administrație. În acest context, face trimitere la opinii doctrinare în materie. Față de cele prezentate, consideră că este încălcat dreptul la muncă și la mandatul de administrare pe care îl au administratorii societății, mai ales că procedura este stabilită de un organ administrativ, context în care face referire la dinamica legislativă, inclusiv normele metodologice adoptate în materie.

5. De asemenea, prezintă unele aspecte din practică referitoare la interpretarea și aplicarea prevederilor art. 235 din Legea nr. 297/2004, mai ales în ceea ce privește modul în care acestea sunt invocate de cei interesați la registrul comerțului. În final, susține că prin normele legale criticate se afectează modalitatea de alegere a administratorilor, fiind necesară reglementarea acestui mecanism prin lege, iar nu prin norme secundare.

6. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Principiul egalității nu înseamnă uniformitate; în situații diferite se justifică și se impune un tratament juridic diferit. De asemenea, apreciază că prevederile criticate nu aduc atingere nici dreptului la muncă și nici dreptului de proprietate privată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

7. Prin Sentința civilă nr. 51 din 16 februarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.163/86/2015, **Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 235 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital.**

8. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea „Bermas” — S.A. din Șcheia, județul Suceava, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri prin care s-a solicitat constatarea nulității absolute a Hotărârii Adunării Generale a Acționarilor Societății „Bermas” — S.A. din Șcheia, județul Suceava; obligarea Societății „Bermas” — S.A. și a consiliului de administrație al acesteia să convoace adunarea generală ordinară a acționarilor în termen de 15 zile de la pronunțarea hotărârii judecătorești, în temeiul dispozițiilor art. 235 din Legea nr. 297/2004, cu ordinea de zi solicitată de reclamantă, și permiterea participării la vot a tuturor persoanelor cărora li s-au distribuit acțiuni în cadrul celor două asociații ale salariaților și care primesc dividende pentru acțiunile lor; alegerea unui nou consiliu de administrație al Societății „Bermas” — S.A. prin vot cumulativ, cu un număr de cel puțin 5 membri, conform dispozițiilor art. 235 din Legea nr. 297/2004; includerea în hotărârea judecătorească a unui termen strict de aplicare a acesteia, cu obligarea societății și a administratorilor la plata unei amenzi civile de 1.000 lei pe zi de întârziere în cazul nepunerii în aplicare a hotărârii judecătorești de la pronunțarea sa.

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile art. 235 alin. (1) și alin. (11) din Legea nr. 297/2004 sunt neconstituționale și contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1), art. 41 alin. (1), art. 45 și art. 53, precum și ale art. 6 din Pactul internațional cu

privire la drepturile economice, sociale și culturale, art. 23 pct. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 15 alin. (1) din Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene, prin prisma art. 11, art. 20 și art. 148 din Constituție.

10. Dispozițiile criticate sunt contrare, în principal, prevederilor constituționale privind dreptul la muncă și libertatea economică a administratorilor care au optat în cunoștință de cauză pentru un mandat de o anumită durată și cu anumite responsabilități, în măsura în care prevederile legale sunt aplicabile la simpla solicitare a unui acționar semnificativ, fără a fi modificat în prealabil actul constitutiv al societății, în ceea ce privește durata mandatului și/sau responsabilitățile administratorului/administratorilor. Prin aplicarea *ad-litteram* a prevederilor criticate este îngredit dreptul la muncă al administratorului, care nu poate anticipa încetarea imprevizibilă a mandatului său, și este înfrântă garanția constituțională a accesului liber al persoanei la o activitate economică și libera inițiativă.

11. În considerarea faptului că legea pieței de capital este o lege specială, care derogă de la dispozițiile legii generale, se arată că legiuitorul are obligația de a spori garanțiile ce însoțesc încetarea raporturilor de mandat pentru administratorii numiți conform actului constitutiv al societății, pentru a asigura nu numai caracterul obiectiv al acestei măsuri cu ample consecințe pentru administratorul cărui i se aplică, dar și faptul că intervine în cazuri bine fundamentate, cât mai puțin supuse incertitudinilor. În acest sens, în ipoteza legală reglementată de art. 235 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, inițiativa încetării mandatului de administrator și revocarea consiliului de administrație, concomitent cu numirea altui consiliu de administrație pentru aplicarea obligatorie a votului cumulativ, pare lăsată în totalitate la latitudinea unui acționar semnificativ, care nu întotdeauna este și acționarul principal sau majoritar. Având în vedere jurisprudența Curții Constituționale prin care s-a statuat că principiul constituțional al egalității nu presupune uniformitate, iar situații juridice diferite justifică, uneori, un tratament juridic diferit, se susține că legiuitorul este liber să stabilească condiții diferite cu privire la alegerea administratorilor, cu aplicarea metodei votului cumulativ doar dacă are în vedere categorii socioprofesionale diferite, care nu se află în situații comparabile. Or, în cazul unei societăți admise la tranzacționare pe o piață reglementată există situații comparabile, pentru că nu este vorba despre categorii socioprofesionale diferite față de administratorii numiți conform Legii societăților nr. 31/1990, astfel că elementul distinctiv al calității acționarului semnificativ nu justifică obiectiv obligativitatea aplicării metodei votului cumulativ față de situația-premisă a posibilității date acționarilor, prin decizia forului suprem (adunarea generală) de a fi liber în a aplica sau nu metoda votului cumulativ, în acord cu dispozițiile actului constitutiv și ale hotărârii adunării generale a acționarilor.

12. De asemenea, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 279 din 23 aprilie 2015, prin care s-a statuat că dreptul la muncă este un drept complex, ce implică diferite aspecte, se menționează că și în cazul mandatului unui administrator de societate, reglementat prin prevederile alin. (1) și (1¹) al art. 235 din Legea nr. 297/2004, care se supune principiului libertății economice, se afectează însăși substanța accesului liber la o activitate economică și garantarea exercitării acesteia în condițiile legii, dreptul acordat acționarului semnificativ de a cere instanței convocarea unei adunări generale a acționarilor fiind discreționar. Astfel, dispozițiile criticate vin în contradicție și cu dispozițiile art. 53 din Constituția României, nefiind îndeplinite cerințele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, prin prisma textului de proporționalitate.

13. De asemenea, se arată că, subsecvent și suplimentar față de cele arătate mai sus, prevederile art. 235 alin. (2) și (2¹)

din Legea nr. 297/2004 contravin dispozițiilor art. 44, art. 53, art. 135 și art. 136 din Constituție. Astfel, obligativitatea impusă de lege ca administrarea unei societăți admise la tranzacționare pe o piață reglementată să fie realizată de un consiliu de administrație format din minimum 5 membri, pentru a proteja interesele unui acționar semnificativ, sunt neconstituționale, prin prisma testului de proporționalitate. În acest sens, se arată, în esență, că legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales cele sociale și economice, de o marjă de apreciere, dar dispozițiile legale adoptate nu trebuie să contravină drepturilor și libertăților fundamentale, în speță fiind vorba de prevederile constituționale referitoare la dreptul de proprietate coroborate cu cele privind dreptul la muncă și liberul acces al unei persoane la o activitate economică.

14. În continuare, se consideră că prevederile art. 235 alin. (3) din Legea nr. 297/2004 încalcă dispozițiile constituționale ale art. 61 alin. (1) raportat la art. 73, deoarece, deși Legea nr. 31/1990 este legea generală și conține norme-cadru în materia societăților, prin Legea nr. 297/2004, care este lege specială, se creează posibilitatea ca printr-o normă de trimitere a legii speciale să fie lăsată la latitudinea unei autorități administrative autonome (Comisia Națională a Valorilor Mobiliare) reglementarea unor aspecte aplicarea metodei votului cumulativ.

15. **Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

16. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

17. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

18. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, notele scrise depuse, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

20. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 235 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 29 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins:

— Art. 235: „(1) Membrii consiliului de administrație al societăților admise la tranzacționare pe o piață reglementată pot fi aleși prin metoda votului cumulativ. La cererea unui acționar semnificativ, alegerea pe baza acestei metode se va face în mod obligatoriu.

(1¹) În cazul în care alegerea prin metoda votului cumulativ nu este aplicată ca urmare a cererii formulate de un acționar semnificativ, acesta are dreptul de a solicita în instanță convocarea de îndată a unei adunări generale a acționarilor.

(2) Administrarea unei societăți la care se aplică metoda votului cumulativ se va realiza de către un consiliu de administrație format din cel puțin 5 membri.

(2¹) Prevederile alin. (1), (1¹) și (2) se aplică în mod corespunzător și în cazul alegerii membrilor consiliului de supraveghere, în situația în care societatea admisă la tranzacționare pe o piață reglementată este administrată în sistem dualist.

(3) *Reglementările privind aplicarea metodei votului cumulativ se stabilesc de C.N.V.M.*”

21. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) cu privire la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, art. 41 alin. (1) referitor la neîngrădirea dreptului la muncă, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 45 referitor la libertatea economică, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 61 alin. (1) cu privire la rolul Parlamentului, art. 73 referitor la categorii de legi, art. 135 privind economia și art. 136 privind proprietatea. De asemenea, sunt menționate prevederile art. 6 [referitor la recunoașterea și garantarea de către statele părți a dreptului la muncă] din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, art. 23 pct. I [privind dreptul la muncă și la ocrotirea împotriva șomajului] din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 15 alin. (1) [cu privire la libertatea de alegere a ocupației și dreptul la muncă] din Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene, prin prisma art. 11 referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 148 referitor la integrarea în Uniunea Europeană din Constituție.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că Legea nr. 297/2004 reglementează înființarea și funcționarea piețelor de instrumente financiare, cu instituțiile și operațiunile specifice acestora, precum și a organismelor de plasament colectiv, în scopul mobilizării disponibilităților financiare prin intermediul investițiilor în instrumente financiare [art. 1 din Legea nr. 297/2004].

23. Totodată, Legea nr. 297/2004 prevede și dispoziții speciale privind societățile admise la tranzacționare, din care fac parte și prevederile criticate în prezenta cauză. Astfel, potrivit art. 235 din această lege, membrii consiliului de administrație al societăților admise la tranzacționare pe o piață reglementată pot fi aleși prin metoda votului cumulativ, iar, la cererea unui acționar semnificativ, alegerea pe baza acestei metode se va face în mod obligatoriu. În cazul în care alegerea prin metoda votului cumulativ nu este aplicată ca urmare a cererii formulate de un acționar semnificativ, acesta are dreptul de a solicita în instanță convocarea de îndată a unei adunări generale a acționarilor. Administrarea unei societăți la care se aplică metoda votului cumulativ se va realiza de către un consiliu de administrație format din cel puțin 5 membri. Această modalitate/metodă de alegere a membrilor consiliului de administrație se aplică în mod corespunzător și în cazul alegerii membrilor consiliului de supraveghere, în situația în care societatea admisă la tranzacționare pe o piață reglementată este administrată în sistem dualist.

24. Reglementările privind alegerea membrilor consiliului de administrație prin aplicarea metodei votului cumulativ se stabilesc de C.N.V.M. În acest context, este de menționat faptul că autoritatea competentă să aplice prevederile Legii nr. 297/2004 este C.N.V.M., prin exercitarea prerogativelor stabilite în statutul său [art. 1 alin. (3) din Legea nr. 297/2004]. În ceea ce privește activitatea Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, în virtutea art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, „*Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare A.S.F., se înființează ca autoritate administrativă autonomă, de specialitate, cu personalitate juridică, independentă, autofinanțată, care își exercită atribuțiile potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, prin preluarea și reorganizarea tuturor atribuțiilor și prerogativelor Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare (C.N.V.M.), Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor (C.S.A.) și Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii*

Private (C.S.S.P.P.).” În virtutea prevederilor legale care abilitază C.N.V.M. să emită reglementări, cu privire la operațiunile care se desfășoară pe o piață financiară și serviciile de investiții financiare, în aplicarea legii, acesta a adoptat o serie de reglementări, cum ar fi Regulamentul nr. 1/2006 privind emitenții și operațiunile cu valori mobiliare, aprobat prin Ordinul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 23/2006, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 și 312 bis din 6 aprilie 2006, și Regulamentul nr. 31/2006 privind completarea unor reglementări ale Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, în vederea implementării unor prevederi ale directivelor europene, aprobat prin Ordinul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 106/2006, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 4 ianuarie 2007. Aceste regulamente transpun mai multe directive.

25. Prevederile criticate au fost modificate/introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital. Astfel, în preambul ordonanței de urgență se arată că aceasta a fost adoptată având în vedere angajamentul Guvernului de a continua reformele, inclusiv prin integrarea acquis-ului comunitar în legislația națională, ca urmare a expirării termenului de transpunere în legislația națională (1 iulie 2011) a prevederilor Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare, ale Directivei 2010/43/UE a Comisiei din 1 iulie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele organizatorice, conflictele de interese, regulile de conduită, administrarea riscului și conținutul acordului dintre depozitar și societatea de administrare și ale Directivei 2010/44/UE a Comisiei din 1 iulie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește anumite dispoziții referitoare la fuziunea fondurilor, structurile de tip „master/feeder” și procedura de notificare, respectiv netranspunerea în regim de urgență a prevederilor directivelor sus-menționate ar reprezenta pierderea credibilității reformei organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, având în vedere faptul că de la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, la nivel comunitar au fost adoptate o serie de acte normative relevante în materie, cu impact asupra pieței de capital, a căror transpunere necesită adoptarea de dispoziții la nivelul legislației primare, ținând cont de faptul că situațiile concrete apărute în practică ulterior adoptării Legii pieței de capital reclamă modificarea, în regim de urgență, a unor prevederi existente, astfel încât să se asigure un grad mai ridicat de protecție a investițiilor și a investitorilor pe piața de capital.

26. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2012 au fost transpuse inclusiv dispozițiile art. 5 alin. (1) primul și al treilea paragraf și alin. (4) partea introductivă, art. 7 alin. (3) a treia teză, art. 8 alin. (1) partea introductivă, art. 10 alin. (1), art. 11 alin. (1) prima teză și alin. (3), art. 12 prima teză și art. 15 al doilea paragraf din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 184 din 14 iulie 2007.

27. Astfel, potrivit art. 124 din Regulamentul nr. 1/2006 privind emitenții și operațiunile cu valori mobiliare, aprobat prin Ordinul președintelui Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 23/2006, prin metoda votului cumulativ, fiecare acționar are dreptul de a-și atribui voturile cumulate (voturile obținute în urma

înmulțirii voturilor deținute de către orice acționar, potrivit participării la capitalul social, cu numărul administratorilor ce urmează să formeze consiliul de administrație) uneia sau mai multor persoane propuse pentru a fi alese în consiliul de administrație. Un acționar care deține individual ori, după caz, acționarii care dețin împreună cel puțin 5% din capitalul social sau o cotă mai mică, dacă în actul constitutiv se prevede astfel, poate/pot solicita, cel mult o dată într-un exercițiu financiar, în condițiile art. 243 alin. (11) din Legea nr. 297/2004, cu modificările și completările ulterioare, convocarea unei adunări generale a acționarilor, având pe ordinea de zi alegerea administratorilor, cu aplicarea metodei votului cumulativ. Administratorii în funcție până la data adunării generale sunt înscrși de drept pe lista candidaților pentru alegerea în noul consiliu de administrație. Aplicarea metodei votului cumulativ presupune alegerea întregului consiliu de administrație, format din cel puțin cinci membri, în cadrul aceleiași adunări generale a acționarilor. Administratorii în funcție la data adunării generale, care nu sunt reconfirmați prin vot cumulativ în noul consiliu de administrație, sunt considerați revocați, mandatul lor încetând pe cale de consecință.

28. În situația în care adunarea generală a acționarilor unei societăți admise la tranzacționare pe o piață reglementată a fost convocată, acționarii pot face, în scris, propuneri adresate administratorilor, pentru alegerea membrilor consiliului de administrație prin aplicarea metodei votului cumulativ, cu respectarea prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Regulamentul nr. 6/2009 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul adunărilor generale ale societăților comerciale, aprobat prin Ordinul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 44/2009, cu modificările și completările ulterioare. Aplicarea acestei metode este supusă votului în cadrul adunării generale doar în cazul în care solicitarea este făcută de acționari care nu au dețineri semnificative. Nicio prevedere a actelor constitutive ale societăților admise la tranzacționare pe o piață reglementată nu poate anula, modifica sau restrânge dreptul acționarilor de a solicita și obține aplicarea metodei votului cumulativ în condițiile Legii nr. 297/2004 și ale Regulamentului nr. 1/2006. Dispozițiile din actele constitutive ale acestor societăți, care au ca scop sau ca efect restrângerea aplicabilității votului cumulativ, nu sunt opozabile acționarului care a solicitat, în condițiile legii, aplicarea acestei metode pentru alegerea administratorilor [art. 125 din Regulamentul nr. 1/2006].

29. În exercitarea votului cumulativ acționarii pot să acorde toate voturile cumulate unui singur candidat sau mai multor candidați. În dreptul fiecărui candidat acționarii menționează numărul de voturi acordate. Numărul de voturi cumulate la care are dreptul fiecare acționar este înscris într-un talon primit la intrarea în sală sau, după caz, transmis acționarului la cererea sa, în condițiile în care acesta dorește să voteze prin corespondență, urmând a fi atașat buletinului de vot, în formă finală. La adunarea generală a acționarilor numărul de voturi cumulate poate fi înscris direct pe buletinul de vot, în formă finală, distribuit fiecărui acționar. Numărul de voturi exprimate de un acționar pe buletinul de vot nu poate fi mai mare decât numărul voturilor cumulate ale acționarului respectiv, sub sancțiunea anulării buletinului de vot. Persoanele care au obținut cele mai multe voturi cumulate în cadrul adunării generale a acționarilor sunt declarate alese ca membri ai consiliului de administrație al respectivei societăți admise la tranzacționare pe o piață reglementată. În situația în care două sau mai multe persoane propuse a fi alese ca membri în consiliul de administrație obțin același număr de voturi cumulate, este declarată aleasă ca membru în consiliul de administrație persoana care a fost votată de un număr mai mare de acționari. Criteriile de alegere a membrilor consiliului de administrație, în situația în care două sau mai multe persoane propuse obțin același număr de voturi

cumulate, exprimate de același număr de acționari, sunt stabilite de adunarea generală a acționarilor, conform propunerilor înscrise pe ordinea de zi din convocator, și sunt precizate în procesul-verbal al acesteia [art. 126 din Regulamentul nr. 1/2006, cu modificările și completările ulterioare].

30. Cu privire la pretinsa discriminare și principiul egalității, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a stabilit că discriminarea este rezultatul unui tratament juridic diferit aplicabil aceleiași categorii de subiecte de drept sau unor situații care nu se deosebesc în mod obiectiv și rezonabil (a se vedea Decizia nr. 263 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 18 martie 2009), iar principiul egalității presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite (a se vedea Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994).

31. Egalitatea de tratament a acționarilor este un principiu statuat în capitolul II — Adunarea Generală a Acționarilor din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 184 din 14 iulie 2007, care, la art. 4 — *Egalitatea de tratament a acționarilor*, prevede că „*Societatea comercială asigură tratamentul egal pentru toți titularii de acțiuni care se află în situații similare în ceea ce privește participarea și exercitarea drepturilor de vot în cadrul adunării generale*”.

32. Aplicând aceste considerente de principiu la prevederile criticate, raportat la susținerile autoarei excepției de neconstituționalitate în ceea ce privește o pretinsă discriminare în cadrul Legii nr. 297/2004, respectiv prin art. 235, Curtea observă că aceasta este neîntemeiată, deoarece aceste prevederi legale se aplică deopotrivă tuturor celor care cad sub incidența ipotezei respective. În ceea ce privește pretinsa discriminare între cele două categorii de membri/administratori ai consiliilor de administrație, respectiv cei numiți conform Legii societăților nr. 31/1990 și cei numiți potrivit prevederilor art. 235 din Legea nr. 297/2004, Curtea observă că procedura reglementată de Legea nr. 297/2004 este una specială, iar membrii consiliului de administrație al societăților admise la tranzacționare sunt o categorie aparte, atât în contextul reglementărilor cu privire la societăți în general, cât și prin prisma reglementărilor privind piața de capital. Ca atare, procedura de vot pentru numirea membrilor consiliului de administrație al societăților admise la tranzacționare pe o piață reglementată ține opțiunea legiuitorului, care are competența de a adopta norme în materie în funcție de tipologia societății admise la tranzacționare.

33. Referitor la prevederile art. 41 alin. (1) din Constituție, Curtea a statuat că dreptul la muncă este un drept complex, ce implică diferite aspecte, dintre care libertatea alegerii profesiei și a locului de muncă reprezintă numai una dintre componentele acestui drept. Astfel, odată dobândit un loc de muncă, acesta trebuie să se bucure de o serie de garanții care să îi asigure stabilitatea, neputând fi de conceput că prevederile constituționale ar asigura libertatea de a obține un loc de muncă, dar nu și garantarea păstrării acestuia, cu respectarea, evidentă, a condițiilor și limitelor constituționale. Cea mai importantă garanție pentru exercitarea dreptului la muncă o constituie stabilirea limitativă, prin lege, a cazurilor în care și a motivelor pentru care încetarea raporturilor juridice de muncă poate avea loc din inițiativa și din voința unilaterală a angajatorului (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 383 din 7 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 792 din 31 august 2005, și Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 17 iunie 2015).

34. Din analiza prevederilor criticate, Curtea reține că acestea reglementează cu privire la modalitatea în care pot fi aleși membrii consiliului de administrație al societăților admise la tranzacționare pe o piață reglementată, iar nu cu privire la exercitarea dreptului la muncă în sensul celor prevăzute de art. 41 din Constituție și dezvoltate prin jurisprudența precitată a Curții Constituționale. De altfel, prin alegerea consiliului de administrație într-o societate are loc o desemnare a unor membri, neputându-se considera că acest aspect ține de garantarea unor drepturi preconstituite, în speță dreptul la muncă, ci ține mai degrabă de posibilitatea și eventualitatea acordării votului acționarilor.

35. În ceea ce privește prevederile constituționale cu privire la libertatea economică, Curtea, în jurisprudența sa, a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 45 din Constituție, atât accesul liber al persoanei la o activitate economică, cât și exercitarea acestuia se desfășoară în condițiile legii, așadar, libertatea economică nu este absolută, ci trebuie exercitată în condițiile legii (Decizia nr. 929 din 18 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 801 din 23 noiembrie 2007). O atare limitare este permisă dacă se aplică în mod nediscriminatoriu, este justificată de un interes general, este necesară obiectivului urmărit de legiuitor și este proporțională cu scopul propus (Decizia nr. 186 din 6 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 275 din 25 aprilie 2007, și Decizia nr. 230 din 14 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 236 din 5 aprilie 2007).

36. Aplicând aceste considerente de principiu la textele criticate, Curtea constată că dispozițiile criticate nu sunt contrare prevederilor art. 45 din Constituție, deoarece alegerea membrilor consiliului de administrație al societăților admise la tranzacționare pe o piață reglementată prin diferite metode, în cauză fiind vorba de metoda votului cumulativ, și posibilitatea de a solicita instanței de judecată convocarea de îndată a unei adunări generale a acționarilor, nu conduc la încălcarea libertății economice, cu atât mai mult cu cât această lege are la bază principiile transparenței, egalității, proporționalității și protecției drepturilor investitorilor.

37. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 44, art. 135 și art. 136 din Constituție, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză, întrucât dispozițiile criticate în mod punctual, respectiv art. 235 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 297/2004, nu reglementează cu privire la dreptul de proprietate sau la economie în sensul prevederilor constituționale, ci cu privire la

faptul că administrarea unei societăți la care se aplică metoda votului cumulativ se va realiza de către un consiliu de administrație format din cel puțin 5 membri, iar această procedură de administrație și de alegere a membrilor consiliului de administrație al societăților admise la tranzacționare pe o piață reglementată se aplică, în mod corespunzător, și în cazul alegerii membrilor consiliului de supraveghere, în situația în care societatea admisă la tranzacționare pe o piață reglementată este administrată în sistem dualist.

38. Față de cele prezentate, Curtea nu poate reține nici pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 53 din Constituție, întrucât nu s-a constatat încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale, astfel cum sunt prevăzute de prevederile constituționale.

39. Cu privire la pretinsa neconstituționalitate a prevederilor art. 235 din Legea nr. 297/2004 în raport cu art. 61 alin. (1) raportat la art. 73 din Legea fundamentală, deoarece, „deși Legea nr. 31/1990 este legea generală și conține norme-cadru în materia societăților, prin Legea nr. 297/2004, care este lege specială, se creează posibilitatea ca, printr-o normă de trimitere a legii speciale, să fie lăsată la latitudinea unei autorități administrative autonome reglementarea unor aspecte aplicarea metodei votului cumulativ”, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată, întrucât legiuitorul are deplina legitimitate de a stabili atât norme cu caracter general, special, cât și reglementări derogatorii [a se vedea art. 14 și art. 15 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010]. Astfel, Legea societăților nr. 31/1990 este o lege ce reglementează aspecte ce țin de constituirea, organizarea și funcționarea societăților în general, iar Legea nr. 297/2004 este o lege specială, care prevede aspecte ce țin de piața de capital, iar legiuitorul, prin art. 235 alin. (3) din Legea nr. 297/2004, a îndrituit Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, în calitate de autoritate competentă să aplice prevederile acestei legi, să emită reglementările privind aplicarea metodei votului cumulativ ce poate fi utilizată în cazul alegerii membrilor consiliului de administrație al societăților admise la tranzacționate pe o piață reglementată, în condițiile legii, aspect ce nu poate conduce la încălcarea dispozițiilor constituționale mai sus menționate.

40. Față de cele prezentate, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 235 din Legea nr. 297/2004 urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, în raport cu dispozițiile constituționale și convenționale invocate în susținerea acesteia.

41. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea „Bermas” — S.A. din Șcheia, județul Suceava, în Dosarul nr. 4.163/86/2015 al Tribunalului Suceava — Secția a II-a civilă și constată că dispozițiile art. 235 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Suceava — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 martie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 403

din 13 iunie 2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (4)
din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate
de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940
până la 6 martie 1945 din motive etnice**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Legea nr. 189/2000 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare, excepție ridicată de Ana Popean în Dosarul nr. 4.667/117/2015 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și care face obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 808D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că, la dosar, autoarea excepției a depus o cerere scrisă prin care solicită judecarea în lipsă.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv Decizia nr. 119 din 3 februarie 2009 și Decizia nr. 233 din 19 februarie 2009.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Sentința civilă nr. 1.068/2016 din 1 aprilie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.667/117/2015, **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Legea nr. 189/2000 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare.** Excepția a fost ridicată de Ana Popean, în cadrul cererii de revizuire formulate împotriva Sentinței civile nr. 3.092/2015 pronunțate de Tribunalul Cluj în Dosarul nr. 6.501/117/2014, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri privind acordarea drepturilor conform Legii nr. 189/2000.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, potrivit cărora hotărârea tribunalului este definitivă, sunt neconstituționale, întrucât împotriva hotărârii emise de comisia care stabilește drepturile prevăzute de actul normativ menționat nu poate fi exercitată nicio cale de atac. Astfel, dispozițiile legale criticate aduc atingere accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, deoarece elimină posibilitatea atacării cu recurs a hotărârii judecătorești prin care se soluționează contestația împotriva hotărârilor emise de casele județene de pensii. Totodată, consideră că, pentru aceleași motive, dispozițiile art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 contravin și art. 124 alin. (2) din Constituție, dreptului la apărare și principiului exercitării căilor de atac, principiu ce trebuie interpretat în sensul posibilității reale de a exercita o cale de atac, în condițiile legii, iar nu în sensul suprimării acesteia.

7. În final, autoarea excepției apreciază că dispozițiile legale criticate creează o discriminare între persoanele care nu pot ataca cu recurs hotărârile judecătorești pronunțate în această materie în raport cu ceilalți contestatori care au avut la dispoziție calea de atac a recursului și care au avut posibilitatea corectării eventualelor erori din hotărâre și, prin urmare, drepturile constituționale menționate sunt restrânse cu nerespectarea condițiilor prevăzute de art. 53 din Legea fundamentală.

8. **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că textul de lege criticat aduce atingere accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, deoarece elimină posibilitatea atacării cu recurs a hotărârii judecătorești prin care se soluționează contestația împotriva hotărârilor emise de casele județene de pensii. De asemenea, pentru aceleași motive, dispozițiile art. 7 alin. (4) din Ordonanța nr. 105/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, aduc atingere prevederilor constituționale ale art. 124 alin. (2), dreptului la apărare și principiului exercitării căilor de atac, principiu ce trebuie interpretat în sensul posibilității reale de a exercita o cale de atac, în condițiile legii, iar nu în sensul suprimării acesteia.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. Astfel, arată că, prin reglementarea cuprinsă în art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, legiuitorul nu a înțeles să stabilească un tratament discriminatoriu, ci un regim legal special, aplicabil tuturor persoanelor interesate, cărora li se recunoaște accesul liber la justiție, atâta vreme cât pot sesiza instanțele judecătorești competente în termenul legal. În această materie, ca de altfel oriunde, legiuitorul a condiționat valorificarea unui drept de exercitarea sa în interiorul unui anumit termen, și nu s-a procedat în acest fel cu intenția de a restrânge accesul liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat a beneficiat în cadrul termenului legal instituit, ci exclusiv pentru a instaura un

climat de ordine indispensabil, în vederea exercitării dreptului constituțional prevăzut de art. 21, prevenind astfel abuzurile și asigurând protecția drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte părți.

11. **Avocatul Poporului** arată că își menține punctul de vedere formulat anterior în dosarele Curții Constituționale în care au fost pronunțate deciziile nr. 119 din 3 februarie 2009 și nr. 233 din 19 februarie 2009, în sensul constituționalității dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este reținut în actul de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 7 alin. (4) din Legea nr. 189/2000 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 8 noiembrie 2000. Curtea observă că, în realitate, Legea nr. 189/2000 are articol unic, iar pct. 3 al acestuia modifică art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, ordonanță publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 426 din 31 august 1999. Așadar, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, având următorul cuprins: *„Împotriva hotărârii, persoana interesată poate face contestație la secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Hotărârea tribunalului este definitivă. Contestațiile sunt scutite de taxa judiciară de timbru.”*

15. În opinia autoarei excepției, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor din Constituție cuprinse în art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 care reglementează dreptul la apărare, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 124 alin. (2) cu privire înfăptuirea justiției și ale art. 129 care consacră folosirea căilor de atac.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile legale criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate exercitat prin prisma unor critici, în esență, similare, respingând excepțiile de neconstituționalitate. În acest sens sunt Decizia nr. 119 din 3 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 13 martie 2009, și Decizia nr. 233 din 19 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 216 din 3 aprilie 2009.

17. Astfel, prin deciziile menționate, Curtea a reținut că „Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 este un act normativ cu caracter reparatoriu, care prevede acordarea unor drepturi cetățenilor români persecutați pe motive etnice de regimurile

instaurate în România în perioada 6 septembrie 1940—6 martie 1945. Articolul 1 din ordonanță stabilește categoriile de cetățeni care beneficiază de prevederile acestui act normativ, în raport cu modalitățile și condițiile în care au fost persecutați. Stabilirea drepturilor ce se acordă cu caracter reparatoriu și a persoanelor beneficiare ține de opțiunea liberă a legiuitorului, cu condiția să nu instituie tratament juridic diferit pentru persoane care se află în situații identice. Astfel, măsurile reparatorii izvorăsc din voința legiuitorului și au întinderea pe care acesta o stabilește prin lege, fără ca astfel să se încalce vreo prevedere constituțională”.

18. În acest context, Curtea a constatat că „prin reglementarea cuprinsă în art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 referitoare la procedura contestației împotriva hotărârii pronunțate de comisia pentru stabilirea și plata drepturilor prevăzute în ordonanță, înființată în cadrul fiecărei case județene de pensii, legiuitorul nu a înțeles să stabilească un tratament discriminatoriu, ci un regim legal special, aplicabil tuturor persoanelor interesate, cărora li se recunoaște accesul liber la justiție, atâta vreme cât pot sesiza instanțele judecătorești competente în termenul legal. În această materie, ca, de altfel, oriunde, legiuitorul a condiționat valorificarea unui drept de exercitarea sa în interiorul unui anumit termen, nu s-a procedat în acest fel cu intenția de a restrânge accesul liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat a beneficiat în cadrul termenului legal instituit, ci exclusiv pentru a instaura un climat de ordine indispensabil, în vederea exercitării dreptului constituțional prevăzut de art. 21, prevenind astfel abuzurile și asigurând protecția drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte părți. De altfel, Curtea a statuat în mod constant că reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței ce i-a fost conferită prin Constituție, a condițiilor de exercitare a unui drept — subiectiv sau procesual, inclusiv prin instituirea unor termene, nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă, în detrimentul altor titulari de drepturi, în egală măsură ocrotite.”

19. În ceea ce privește critica potrivit căreia dispozițiile legale criticate aduc atingere accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, deoarece elimină posibilitatea atacării cu recurs a hotărârii judecătorești prin care se soluționează contestația împotriva hotărârilor emise de casele județene de pensii, prin Decizia nr. 747 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din data de 6 februarie 2015, și Decizia nr. 544 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 21 iulie 2011, Curtea a reținut că „dreptul la două grade de jurisdicție este garantat numai în materie penală, potrivit prevederilor art. 2 din Protocolul nr. 7 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, chiar și aici putând fi instituite, însă, unele excepții de la această regulă”. Totodată, Curtea a statuat că „este de competența exclusivă a legiuitorului instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești și modalitatea de exercitare a căilor de atac, iar principiul accesului liber la justiție presupune posibilitatea celor interesați de a le exercita, în condițiile stabilite prin lege, astfel încât accesul liber la justiție nu presupune accesul la toate structurile judecătorești și la toate mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția. Niciun text din Constituție nu garantează dreptul la două grade de jurisdicție. Chiar și reglementările internaționale în domeniul drepturilor omului, respectiv art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, garantează dreptul la dublul grad de jurisdicție exclusiv în materie penală, nu și în cauzele de natură administrativă.”

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

21. De altfel, Înalta Curte de Casație și Justiție, examinând recursul în interesul legii, a statuat, prin Decizia nr. 6 din

20 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 22 mai 2017, că „Dispozițiile art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, cu modificările și

completările ulterioare, se interpretează în sensul că hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele având ca obiect contestații împotriva hotărârilor pronunțate de comisiile din cadrul caselor județene de pensii sau din cadrul Casei de Pensii a Municipiului București nu sunt supuse recursului, hotărârea judecătorească pronunțată în primă instanță având caracter definitiv”.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ana Popean în Dosarul nr. 4.667/117/2015 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 454

din 22 iunie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. (2)—(4) și (7) din Legea concurenței nr. 21/1996

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (2)—(4) și (8) din Legea concurenței nr. 21/1996, excepție ridicată de Societatea Energobit — S.A., cu sediul în Cluj-Napoca, în Dosarul nr. 5.821/2/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 461D/2016.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 13 iunie 2017, în prezența reprezentantului Consiliului Concurenței, inspector de concurență Iulia Dăscuțu, și cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea

nr. 47/1992, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 22 iunie 2017, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:
3. Prin Încheierea din 20 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 5.821/2/2015, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (2)—(4) și (8) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată**. Excepția a fost ridicată de Societatea Energobit — S.A., cu sediul în Cluj-Napoca, într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației introduse împotriva Încheierii nr. 12 din 24 septembrie 2015 pronunțate de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și anularea oricărei măsuri adoptate de Consiliul Concurenței pe baza inspecției inopinate.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că aplicarea dispozițiilor art. 43 alin. (2)—(4) și alin. (8) din Legea nr. 21/1996 în procedura contencioasă, desfășurată în fața instanței, procedură în cadrul căreia Înalta Curte de Casație și Justiție este chemată să analizeze retroactiv, *post factum*, legalitatea emiterii Încheierii de autorizare a inspecției inopinate, cu consecința înlăturării dreptului contestatorului la probele depuse de Consiliul Concurenței în susținerea cererii de autorizare reprezintă o încălcare a principiilor egalității în drepturi, accesului

liber la justiție și inviolabilității domiciliului. Ca atare, consideră că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale „în măsura în care sunt interpretate ca fiind aplicabile și cu privire la contestația formulată în temeiul art. 38 alin. (7) din Legea nr. 21/1996”.

5. De asemenea, autoarea excepției arată că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a extins noțiunea de domiciliu și cu privire la persoanele juridice, sediul profesional al acestora sau punctul de lucru în care își desfășoară activitatea fiind asimilat domiciliului și beneficiind de protecția conferită de Convenție (art. 8) și de Constituție (art. 27). Astfel, susține că inspecția inopinată la sediul unei societăți comerciale reprezintă o ingerință în viața societății, supusă atât autorizării unei instanțe, cât și controlului de legalitate a hotărârii prin care s-a dispus autorizarea inspecției inopinate. Ca atare, consideră că dreptul societății la inviolabilitatea sediului său este un drept constituțional, fiind permisă ingerința unei autorități publice, respectiv limitarea dreptului persoanei juridice doar în anumite condiții: ingerința să fie prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit.

6. În continuare, autoarea excepției arată că, pornind de la împrejurarea că verificarea legalității autorizării este realizată în primă instanță fără citarea societății investigate, tocmai pentru respectarea dreptului său la apărare, legiuitorul a reglementat dreptul acesteia la contestație. Cu alte cuvinte, reglementarea unei căi de atac împotriva încheierii prin care s-a dispus autorizarea inspecției inopinate, fără citarea părților, a asigurat justul echilibru între interesul autorității de a se asigura elementul surpriză a măsurii coercitive/a ingerinței și interesul societății investigate de a-i fi respectat accesul la justiție, care este obiectivat prin principiile ce guvernează procesul civil — contradictorialitatea și dreptul la apărare.

7. Or, interpretarea dispozițiilor art. 43 alin. (2)—(4) și alin. (8) din Legea nr. 21/1996, ca fiind apte a bloca accesul la documentele depuse în instanță în susținerea cererii de autorizare ar echivala cu soluționarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a legalității măsurii dispuse de Curtea de Apel București, fără comunicarea către societate a probelor care au stat la baza hotărârii atacate, deși verificarea legalității respectivei încheieri presupune analiza de către Înalta Curte de Casație și Justiție inclusiv a acestor înscrisuri. Prin urmare, refuzul comunicării către societate a tuturor înscrisurilor care au stat la baza hotărârii atacate ar face iluzorie calea de atac reglementată pentru respectarea dreptului la apărare al societății și ar lipsi de substanță dreptul acesteia. Ar rezulta, astfel, că ingerința în viața societății nu este, în realitate, supusă verificării, sub aspectul legalității măsurii, că societatea nu are niciun remediu real împotriva arbitrarului sau măsurii disproporționate de limitare a dreptului societății la inviolabilitatea domiciliului, întrucât ea nu are acces la probele în temeiul cărora măsura a fost dispusă de către instanță. Astfel, a interzice fotocopierea documentelor care au stat la baza hotărârii atacate ar reprezenta o dezavantajare netă a contestatarului care ar avea la dispoziție o cale de atac ce nu poate fi, însă, raportată la înscrisurile analizate de instanță, încălcându-se, astfel, principiul egalității armelor. Contestatorul ar fi astfel obligat să își susțină cauza în condiții dezavantajoase față de adversarul său, fără a putea formula argumente concrete, raportate la înscrisuri.

8. Autoarea excepției apreciază că, în condițiile în care contestatorul nu are cunoștință de înscrisurile care au stat la baza hotărârii atacate, nu poate fi asigurată contradictorialitatea, întrucât contestatorul nu își poate formula argumente în raport cu acele înscrisuri, fiind, practic, obligat să își limiteze argumentele la invocarea unor principii, a unor proceduri, acest lucru reprezentând, în mod evident, o încălcare a dreptului la un proces echitabil și a principiilor procesului civil.

9. În concluzie, autoarea excepției consideră că reglementarea prevăzută de art. 38 alin. (7) din Legea nr. 21/1996 reprezintă o garanție pentru evitarea arbitrarului și protecția drepturilor societății față de o măsură disproporționată a Curții de Apel.

Acordarea acestui drept implică și conferirea posibilității efective de exercitare a dreptului, cu respectarea principiului egalității armelor de care dispun părțile, respectiv comunicarea tuturor înscrisurilor în baza cărora a fost pronunțată încheierea atacată. În caz contrar, calea de atac ar deveni iluzorie și lipsită de substanță, pentru că societatea nu putea critica legalitatea hotărârii în raport cu speța concretă, cu probele administrate de autoritate.

10. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal** apreciază că dispozițiile de lege criticate nu contravin prevederilor constituționale ale art. 16, art. 21 și art. 27. În acest sens, instanța consideră că accesul la justiție nu este unul iluzoriu, având în vedere că întreprinderea investigată are posibilitatea să conteste raportul de investigare în condițiile art. 49 din Legea nr. 21/1996, odată cu ordinul de declanșare a investigației și decizia prin care se finalizează investigația. Astfel, motivele de limitare a accesului la dosarul de investigație se situează în limitele constituționale, întrucât dreptul de acces la informații de natură publică sau privată nu este unul absolut, Constituția instituind limitări în acest sens prin art. 31, care garantează dreptul la informație, și, mai ales, prin art. 53, care reglementează posibilitatea și condițiile în care poate avea loc „restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți”.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul** apreciază ca inadmisibilă excepția invocată, având în vedere faptul că, prin Decizia nr. 568 din 15 septembrie 2015, Curtea Constituțională a reținut că „încuviințarea sau respingerea unor probe în cadrul procesului nu reprezintă o problemă de control constituțional, ci privește strict o problemă de aplicare a legii de către instanța în fața căreia a fost dedusă cauza spre judecată”. De asemenea, arată că, prin aceeași decizie, Curtea a reținut că „drepturile la apărare ale părților în cauză sunt pe deplin garantate în cadrul procedurilor. Acestea au dreptul de acces la dosarul Comisiei, sub rezerva interesului legitim al întreprinderilor de a-și proteja secretele de afaceri. Dreptul de acces la dosar nu include accesul la informațiile confidentiale și documentele interne ale Comisiei sau ale autorităților de concurență ale statelor membre.”

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 43 alin. (2)—(4) și (8) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată. Curtea observă că, ulterior sesizării sale, Legea nr. 21/1996 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 februarie 2016, dându-se textelor o nouă numerotare, normele de lege supuse controlului de constituționalitate regăsindu-se la art. 45 alin. (2)—(4) și (7) din Legea nr. 21/1996. În aceste condiții, Curtea reține că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 45 alin. (2)—(4) și (7) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 februarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, având următorul conținut:

„(2) Președintele Consiliului Concurenței va permite părților în cauză consultarea dosarului și obținerea, în format electronic, de copii și/sau extrase ale actelor procedurii de investigație.

(3) Dreptul de acces la dosar nu se extinde asupra secretelor de afaceri, altor informații confidențiale și nici asupra documentelor interne ale Consiliului Concurenței, ale Comisiei Europene sau ale autorităților de concurență ale statelor membre ale Uniunii Europene. Dreptul de acces la dosar nu se extinde nici asupra corespondenței dintre Consiliul Concurenței și Comisia Europeană sau autoritățile de concurență ale statelor membre sau dintre acestea din urmă atunci când corespondența este inclusă în dosarul Consiliului Concurenței.

(4) Documentele, datele și informațiile confidențiale din dosarul cauzei sunt accesibile pentru consultare ori obținere de copii și/sau extrase doar prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței, ce poate fi atacat numai odată cu decizia prin care se finalizează investigația, prin aceeași cerere de chemare în judecată. [...]

(7) Documentele, datele și informațiile confidențiale din dosarul Consiliului Concurenței pot fi solicitate, de regulă, o singură dată, după comunicarea raportului de investigație conform prevederilor alin. (1). În lipsa unor elemente noi, nu pot fi formulate cereri succesive de acces la documente, date și informații confidențiale.”

16. Autoarea excepției apreciază că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor din Constituție cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 referitor la accesul liber la justiție și art. 27 care consacră inviolabilitatea domiciliului. De asemenea, se invocă și art. 6 — Dreptul la un proces echitabil, precum și art. 8 — Dreptul la respectarea vieții private și de familie din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 125 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 13 mai 2016, paragraful 13, a statuat cu valoare de principiu că „Legea concurenței nr. 21/1996 are drept scop protecția, menținerea și stimularea concurenței și a unui mediu concurențial normal, în vederea promovării intereselor consumatorilor, iar punerea în aplicare a Legii concurenței este de competența Consiliului Concurenței, autoritate națională în domeniul concurenței, având statut de autoritate administrativă autonomă în domeniul concurenței. Printre atribuțiile Consiliului Concurenței se numără și aceea de efectuare a investigațiilor privind aplicarea prevederilor art. 5, 6, 8, 13 și art. 47 alin. (3) din Legea concurenței nr. 21/1996, precum și a prevederilor art. 101 și art. 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și de

luare a deciziilor prevăzute de lege pentru cazurile de încălcare a dispozițiilor precitate, constatate în urma investigațiilor efectuate de către inspectorii de concurență”. Totodată, Curtea a reținut că „în vederea descoperirii și investigării de către Consiliul Concurenței a încălcării prevederilor Legii concurenței, precum și a prevederilor art. 101 și art. 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în capitolul V al Legii nr. 21/1996, art. 32—51, a fost reglementată procedura de examinare preliminară, de investigare și de luare a deciziilor de către această autoritate”.

18. În acest context, Curtea observă că dispozițiile art. 45 alin. (2)—(4) și (7) din Legea concurenței nr. 21/1996, criticate prin prezenta excepție de neconstituționalitate, fac parte din capitolul care reglementează procedura de examinare preliminară, de investigare și de luare a deciziilor și sunt norme de procedură aplicabile în fața Consiliului Concurenței în investigarea cazurilor privind practicile anticoncurențiale.

19. Curtea reține că, din motivarea autoarei excepției de neconstituționalitate, reiese faptul că aceasta critică modul în care Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal a interpretat dispozițiile de lege criticate, prin raportare la obiectul judecării, susținând că aceste norme sunt neconstituționale „în măsura în care sunt interpretate ca fiind aplicabile și cu privire la contestația formulată în temeiul art. 38 alin. (7) din Legea nr. 21/1996” [devenit art. 40 alin. (7) în forma republicată a legii]. Prin urmare, criticile formulate vizează interpretarea și aplicarea art. 45 alin. (2)—(4) și (7) din Legea concurenței nr. 21/1996.

20. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că interpretarea și aplicarea legii, care constituie, în realitate, cauza nemulțumirii autoarei excepției, nu pot constitui motive de neconstituționalitate a dispozițiilor de lege criticate și, prin urmare, nu pot fi cenzurate de instanța de contencios constituțional, aceste aspecte fiind de competența instanței judecătorești investite cu soluționarea litigiului. În acest sens, a se vedea, cu titlu de exemplu, Decizia nr. 66 din 16 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 19 aprilie 2017, și Decizia nr. 6 din 17 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 320 din 4 mai 2017.

21. Or, a răspunde criticilor autoarei excepției ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege. Ca atare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. (2)—(4) și (7) din Legea concurenței nr. 21/1996 este inadmisibilă.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. (2)—(4) și (7) din Legea concurenței nr. 21/1996, excepție ridicată de Societatea Energobit — S.A., cu sediul în Cluj-Napoca, în Dosarul nr. 5.821/2/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind scoaterea unui imobil din inventarul centralizat al bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului și din administrarea Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Arad, ca urmare a restituirii acestuia către persoanele îndreptățite

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 20 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 869 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă scoaterea din inventarul centralizat al bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului a imobilului aflat în administrarea Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Arad, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, ca urmare a restituirii acestuia către persoanele îndreptățite, în condițiile legii.

Art. 2. — Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, va opera modificarea corespunzătoare a anexei nr. 10 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene,

Sevil Shhaideh

Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,

Radu Codruț Ștefănescu

Ministrul finanțelor publice,

Ionuț Mișa

București, 21 septembrie 2017.
Nr. 691.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE

ale imobilului care se scoate din inventarul centralizat al bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului și din administrarea Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Arad, ca urmare a restituirii acestuia către persoanele îndreptățite

Nr. MFP	Cod de clasificare	Denumire	Persoana juridică de la care se scoate imobilul	Descrierea tehnică	Adresa	Baza legală	Valoarea de inventar (lei)
27.319	8.29.08	Clădire mare cu etaj și mansardă	Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Arad	S+P+1E+M S. desf = 1.191,4 mp; cărămidă	Municipiul Arad, str. Cloșca nr. 4, județul Arad	Decizia civilă nr. 91/2009, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara — Secția civilă în Dosarul nr. 30.627/1C/2005, irevocabilă prin Decizia civilă nr. 2.803/2010, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția civilă și proprietate intelectuală în Dosarul nr. 6.063/1/2009	176

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind actualizarea valorii de inventar a unui bun imobil aflat în domeniul public al statului și pentru transmiterea acestuia din administrarea Ministerului Culturii și Identității Naționale în administrarea Academiei Române

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 20 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare, al art. 861 alin. (3), art. 867 alin. (1), art. 868 alin. (1) și art. 869 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare,

având în vedere art. 4 alin. (10) din Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române, republicată, cu modificările ulterioare, și având în vedere art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 2 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă actualizarea valorii de inventar a unui bun imobil aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Culturii și Identității Naționale, conform anexei nr. 1.

Art. 2. — (1) Se aprobă transmiterea imobilului având datele de identificare prevăzute în anexa nr. 2, aflat în proprietatea publică a statului, din administrarea Ministerului Culturii și Identității Naționale în administrarea Academiei Române.

(2) După preluare, imobilul transmis potrivit alin. (1) va fi utilizat în vederea amenajării Casei Memoriale „Coandă”.

(3) În cazul în care nu se respectă destinația imobilului prevăzută la alin. (2), acesta revine în administrarea Ministerului Culturii și Identității Naționale, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

(4) Imobilul transmis potrivit alin. (1) este clasat ca monument istoric și este înscris în anexa nr. 1 la Ordinul ministrului culturii nr. 2.828/2015 pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea

Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare, Academia Română având obligația protejării acestuia potrivit dispozițiilor legale.

Art. 3. — Predarea-preluarea imobilului prevăzut la art. 2 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 4. — Ministerul Culturii și Identității Naționale își va actualiza în mod corespunzător datele din evidențele cantitativ-valorice și, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, va opera modificările corespunzătoare în anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
Ministrul culturii și identității naționale,
Lucian Romașcanu
Ministrul finanțelor publice,
Ionuț Mișa

București, 27 septembrie 2017.
Nr. 692.

ANEXA Nr. 1

DATELE DE IDENTIFICARE
a bunului imobil aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Culturii și Identității Naționale a cărui valoare se actualizează

Nr. MF	Codul de clasificare	Denumirea	Descrierea tehnică	Adresa	Situația juridică	Valoarea de inventar actualizată a bunului imobil (lei)
158255	8.24.02	Casa memorială „Coandă”	Suprafață construită = clădire S+P+E+M, Su = 445,26 mp, din care subsol = 118,66 mp, parter = 252,13 mp, mansardă = 74,47 mp, părți comune indivize dispuse pe fiecare nivel = 198,24 mp, Sc = 428 mp, Sd = 654,69 mp, teren S = 290,15 mp CF nr. 249.850 — C1-U2	Țara: România, județ: municipiul București, sectorul 1, str. Lascăr Catargiu nr. 29	În administrarea Ministerului Culturii și Identității Naționale CUI 4192812 Conform Hotărârii Guvernului nr. 671/2012, Hotărârii Guvernului nr. 505/2015	3.846.373

DATELE DE IDENTIFICARE

a bunului imobil aflat în domeniul public al statului, care se transmite din administrarea Ministerului Culturii și Identității Naționale în administrarea Academiei Române

Nr. MF	Codul de clasificare	Denumirea	Descrierea tehnică	Adresa	Valoarea de inventar actualizată a bunului imobil (lei)	Persoana juridică din administrarea căreia trece bunul imobil aflat în domeniul public al statului	Persoana juridică în administrarea căreia trece bunul imobil aflat în domeniul public al statului
158255	8.24.02	Casa memorială „Coandă”	Suprafață construită = clădire S+P+E+M, Su = 445,26 mp, din care subsol = 118,66 mp, parter = 252,13 mp, mansardă = 74,47 mp, părți comune indivize dispuse pe fiecare nivel = 198.24 mp, Sc = 428 mp, Sd = 654,69 mp, teren S = 290,15 mp CF nr. 249.850 — C1-U2	Țara: România, județ: municipiul București, sectorul 1, str. Lascăr Catargiu nr. 29	3.846.373	Ministerul Culturii și Identității Naționale CUI 4192812	Academia Română CUI 4192472

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.680/2008 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind asigurarea dezvoltării economice durabile

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Guvernului nr. 1.680/2008 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind asigurarea dezvoltării economice durabile, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 897 din 30 decembrie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 15. — (1) Nerespectarea de către beneficiari a condițiilor prevăzute în prezenta schemă determină recuperarea totală a ajutorului de stat, iar nerespectarea oricăror obligații suplimentare asumate conform mențiunilor speciale prevăzute în acordul pentru finanțare determină aplicarea de către Ministerul Finanțelor Publice a măsurilor necesare în vederea recuperării totale sau proporționale, după caz, a ajutorului de stat plătit, conform cap. V subpct. 4.2¹ și 4.2² din anexa nr. 3.

(2) Modalitatea de recuperare a ajutorului de stat plătit este prevăzută în anexa nr. 3.”

2. În anexa nr. 2, la capitolul I, după punctul 9 se introduce un nou punct, punctul 10, cu următorul cuprins:

„10. Data finalizării investiției reprezintă data de 31 decembrie a anului de finalizare a achiziției tuturor activelor eligibile și neeligibile aferente acesteia.”

3. În anexa nr. 3, la capitolul V, titlul punctului 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„4. **Controlul, raportarea alocărilor specifice individuale și recuperarea ajutorului de stat plătit**”

4. În anexa nr. 3, la capitolul V punctul 4, subpunctul 4.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„4.2. În cazul în care, în urma controalelor efectuate la întreprinderile beneficiare pentru acordarea alocărilor specifice individuale sau verificarea menținerii investiției se constată, după caz:

a) declarații incomplete și/sau neconforme cu realitatea pentru a obține suma nerambursabilă;

b) nerealizarea de către întreprindere a contribuției proprii la realizarea proiectului de investiții;

c) schimbarea destinației sumei nerambursabile;

d) nerespectarea obligațiilor asumate conform mențiunilor speciale prevăzute în acordul pentru finanțare.

Unitatea de implementare a schemei de ajutor de stat propune ministrului finanțelor publice recuperarea totală sau proporțională, după caz, a ajutorului de stat plătit.”

5. În anexa nr. 3, la capitolul V punctul 4, după subpunctul 4.2 se introduc patru noi subpuncte, subpunctele 4.2¹—4.2⁴, cu următorul cuprins:

„4.2¹. Ajutorul de stat plătit se recuperează total în următoarele situații:

a) acordul pentru finanțare a fost revocat potrivit subpct. 5.4 lit. a), c)—f);

b) nerespectarea obligațiilor asumate conform mențiunilor speciale prevăzute în acordul pentru finanțare, pentru care se prevede revocarea acordului pentru finanțare;

c) întreprinderea prezintă declarații incomplete și/sau neconforme cu realitatea pentru a obține suma nerambursabilă;

d) întreprinderea nu îndeplinește contribuția proprie la realizarea proiectului de investiții;

e) întreprinderea schimbă destinația sumei nerambursabile.

4.2². Ajutorul de stat plătit se recuperează proporțional cu gradul de nerealizare a obligațiilor asumate, conform mențiunilor speciale prevăzute în acordul pentru finanțare, altele decât cele pentru care a căror nerespectare se prevede revocarea acordului pentru finanțare.

4.2³. În cazul în care nu sunt respectate mai multe dintre condițiile asumate conform mențiunilor speciale prevăzute în acordul pentru finanțare, valoarea ajutorului de stat plătit ce se recuperează se calculează conform următorului mecanism:

a) se calculează gradul de îndeplinire a fiecărei obligații asumate prin raportarea valorii indicatorului realizat la valoarea indicatorului menționată în acordul pentru finanțare sau în studiul tehnico-economic, după caz;

b) se calculează media aritmetică a gradelor de îndeplinire a tuturor obligațiilor asumate;

c) procentul calculat conform lit. b) se aplică valorii ajutorului de stat plătit;

d) diferența între valoarea ajutorului de stat plătit și valoarea calculată conform lit. c) reprezintă valoarea ajutorului de stat de recuperat.

4.2⁴. În condițiile în care, ulterior emiterii acordului pentru finanțare, intervin modificări ale legislației generale care

reglementează cadrul de organizare și funcționare a societăților comerciale, la sfârșitul perioadei de menținere a investiției, sumele corespunzătoare contribuțiilor la dezvoltarea regională din mențiunile speciale se recalculează în raport cu aceste modificări.”

6. În anexa nr. 3, la capitolul V punctul 4, subpunctul 4.3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„4.3. — (1) Recuperarea ajutorului de stat plătit se realizează conform procedurilor de recuperare prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare, precum și de Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 324/2016 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea de către Ministerul Finanțelor Publice a procedurilor privind stoparea/recuperarea ajutorului de stat sau *de minimis*, cu modificările ulterioare.

(2) Ajutorul de stat plătit care trebuie recuperat include și dobânda aferentă, datorată de la data plății până la data recuperării. Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1.589/2015 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.589/2015 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu modificările ulterioare.”

7. În anexa nr. 3, la capitolul V punctul 5 subpunctul 5.4, după litera d) se introduc două noi litere, literele e) și f), cu următorul cuprins:

„e) întreprinderea nu respectă condiția privind menținerea investiției pentru o perioadă minimă de 5 ani după finalizarea acesteia;

f) investiția inițială nu se mai încadrează în categoriile prevăzute la art. 2 din hotărâre.”

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor publice,

Ionuț Mișa

Ministrul afacerilor externe,

Teodor-Viorel Meleşcanu

Ministrul delegat pentru afaceri europene,

Victor Negrescu

București, 27 septembrie 2017.

Nr. 702.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

ORDIN

de stabilire a tarifelor percepute de Centrul Național de Evaluare și Examinare pentru activități derulate în vederea aprobării auxiliarelor didactice utilizate în învățământul preuniversitar

Având în vedere prevederile art. 69 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de Metodologia-cadru privind reglementarea utilizării auxiliarelor didactice în unitățile de învățământ preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 5.062/2017,

în conformitate cu art. 5 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.401/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea Centrului Național de Evaluare și Examinare, cu modificările și completările ulterioare,

în baza Hotărârii Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările ulterioare,

ministrul educației naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă cuantumul tarifelor percepute de Centrul Național de Evaluare și Examinare pentru activități derulate în vederea aprobării auxiliarelor didactice utilizate în învățământul preuniversitar, astfel:

a) pentru auxiliarele didactice având un număr de pagini cuprins între 1 și 50, tariful este de 878 lei/auxiliar;

b) pentru auxiliarele didactice având un număr de pagini cuprins între 51 și 100, tariful este de 1.757 lei/auxiliar;

c) pentru auxiliarele didactice având un număr de pagini cuprins între 101 și 150, tariful este de 2.635 lei/auxiliar;

d) pentru auxiliarele didactice având un număr de peste 151 de pagini, tariful este de 3.514 lei/auxiliar.

Art. 2. — Tarifele prevăzute la art. 1 se actualizează de câte ori este necesar.

Art. 3. — Centrul Național de Evaluare și Examinare duce la îndeplinire prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației naționale,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 27 septembrie 2017.
Nr. 5.063.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

